

Ανακοίνωση

Τύπου
προς δημοσίευση

Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Γραφείο Επικοινωνίας και
Δημοσίων Σχέσεων, Τομέας
Πρώτησης και Προβολής

Τηλέφωνο: 22894304

Ηλ. Διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy

Ιστοσελίδα: www.ucy.ac.cy/pr

Παρασκευή, 4 Μαρτίου 2022

Σημαντικές αποφάσεις για την αντιμετώπιση της ρύπανσης του περιβάλλοντος από χημικές ουσίες από την 5η Σύνοδο της Περιβαλλοντικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών

Δρ Δέσπω Φάττα-Κάσινου, Καθηγήτρια

Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος

Διευθύντρια του Διεθνούς Ερευνητικού Κέντρου Νερού «Νηρέας» του Πανεπιστημίου Κύπρου

Την Τρίτη, 1 Μαρτίου 2022, η 5^η Σύνοδος της Περιβαλλοντικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών (UNEA-5.2) που έλαβε χώρα στο Ναϊρόμπι της Κένυας έλαβε σημαντικές αποφάσεις σε σχέση με τη μελλοντική αντιμετώπιση των χημικών ουσιών. Συμφωνήθηκε ψήφισμα για τη δημιουργία Διεθνούς Ομάδας Επιστημονικής Πολιτικής για τα χημικά προϊόντα, τα απόβλητα και τη ρύπανση, ώστε να ενισχυθεί η παροχή επιστημονικών συμβουλών προς την παγκόσμια κοινότητα, όπως συμβαίνει με τη διακυβερνητική ομάδα για την κλιματική αλλαγή (<https://enb.iisd.org/unea5-oecpr5-unep50-1Mar2022>). Οι αποφάσεις αφορούν επιπλέον:

- Την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών πτυχών της διαχείρισης ορυκτών και μετάλλων
- Την ενίσχυση της κυκλικής οικονομίας ως συμβολή στην επίτευξη βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής
- Τη δημιουργία βιώσιμων και ανθεκτικών υποδομών
- Την εύρεση λύσεων βασισμένων στη φύση για την υποστήριξη της αειφόρου ανάπτυξης, της βιοποικιλότητας και της υγείας
- Την ενίσχυση της περιβαλλοντικής διάστασης μιας βιώσιμης, ανθεκτικής και χωρίς αποκλεισμούς ανάκαμψης των κοινωνιών μετά την πανδημία COVID-19.

Οι δραστηριότητες της ομάδας ΓΑΙΑ (Εργαστήριο Περιβαλλοντικών και Τεχνικών Διεργασιών και Συστημάτων Νερού), του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος και του Ερευνητικού Κέντρου Νερού Νηρέας του Πανεπιστημίου Κύπρου, εστιάζουν κύρια στην κατανόηση της συμπεριφοράς ρύπων αναδυόμενου ενδιαφέροντος/ξενοβιοτικών ουσιών στα υδάτινα/υδατικά φυσικά συστήματα, στα εδάφη και φυτά αλλά και σε τεχνικά συστήματα επεξεργασίας νερών και αστικών λυμάτων. Η συνεχής διοχέτευση χημικών ουσιών στο περιβάλλον απειλεί την ανθρώπινη υγεία αλλά και την υγεία του περιβάλλοντος. Αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό δεδομένου ότι η παγκόσμια παραγωγή χημικών ουσιών και αποβλήτων συνεχίζει να αυξάνεται χωρίς επαρκή διαχείρισή τους σε παγκόσμιο επίπεδο. Επιστολή για την υποστήριξη της κυπριακής κυβέρνησης των δράσεων αυτών στο Ναϊρόμπι στάλθηκε την 1η Φεβρουαρίου στον Υπουργό Γεωργίας Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, <https://nireas-iwrc.org/δράση-για-τις-χημικές-ουσίες-στο-περιβ/>.

Όπως αποδεικνύεται ήδη από τις προτεραιότητες εργασίας του UNEP για τα έτη 2022-25, η διεθνής κοινότητα ενδιαφέρεται για την από κοινού αντιμετώπιση των τριών διασυνδεδεμένων παγκόσμιων περιβαλλοντικών απειλών: α) της κλιματικής αλλαγής, β) της απώλειας βιοποικιλότητας και γ) των χημικών, των αποβλήτων και της ρύπανσης. Μια σειρά από εκθέσεις που εκπονήθηκαν από το πρόγραμμα UNEP, σε απάντηση στα ψηφίσματα της UNEA4, έχουν επιβεβαιώσει την ανάγκη για αξιόπιστες και έγκυρες επιστημονικές αξιολογήσεις ώστε να υποστηρίζονται μέσω αυτών, έγκαιρες πολιτικές λύσεις για τον μετριασμό των κινδύνων που προκαλούνται από τις χημικές ουσίες, τα απόβλητα και τη ρύπανση σε παγκόσμιο, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Αρκετά τέτοια θέματα διαχειρίζονται ήδη στο πλαίσιο των Συμβάσεων της Βασιλείας, του Ρότερνταμ, της Στοκχόλμης και της Μιναμάτα. Ωστόσο, υπάρχουν σημαντικά κενά στην κάλυψη όλων των κρίσιμων ζητημάτων, όπως ο μόλυβδος καθώς και άλλα επικίνδυνα μέταλλα, τα ιδιαίτερα επικίνδυνα φυτοφάρμακα, οι χημικές ουσίες που προκαλούν ενδοκρινικές διαταραχές και πολλά άλλα που δεν καλύπτονται από τα υπάρχοντα πλαίσια. Επιπλέον, τα υπάρχοντα πλαίσια γενικά δεν διαθέτουν μηχανισμούς για την προληπτική καταγραφή νέων και αναδυόμενων απειλών ή για αποτελεσματική συνεργασία με το IPCC (κλιματική αλλαγή) και το IPBES (απώλεια βιοποικιλότητας).

Οι χημικές ουσίες, τα απόβλητα και η ρύπανση αποτελούν ένα παγκόσμιο πρόβλημα που δεν αναγνωρίζει εθνικά σύνορα. Όπως αποδεικνύεται στην περίπτωση της κλιματικής αλλαγής και της απώλειας βιοποικιλότητας, τέτοια σύνθετα προβλήματα μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο μέσω συντονισμένων σε διεθνές επίπεδο, με γνώμονα τη σύγχρονη επιστήμη.

Ως απάντηση σε αυτή την ανάγκη, η πρόσφατη συνεδρίαση της UNEA5.2 στην Κένυα, αποφάσισε τη δημιουργία Ανοικτής Ομάδας Εργασίας - Open-ended Working Group (OEWG) για την επίσημη δημιουργία Πάνελ αντιμετώπισης των πιο πάνω προκλήσεων μέχρι το 2024, που αποτελεί ένα τεράστιο βήμα προς την ενίσχυση της διαχείρισης περιβαλλοντικών απειλών προς ένα βιώσιμο μέλλον.

Image attribution: Car vector created by macrovector - www.freepik.com